Gazdaság a médiában

A Magyar Újságírók Romániai Egyesülete (MÚRE) és a Romániai Magyar Közgazdász Társaság (RMKT) 2004. április 24-én szakmai tanácskozást szervezett Kolozsváron **Gazdaság a médiában** címmel. A rendezvény célcsoportja az erdélyi magyar újságírók és gazdasági szakemberek voltak.

Megnyitó beszédében Csép Sándor, a MÚRE elnöke felhívta a figyelmet a gazdasági újságírás szerepére és jelentőségére a tömegtájékoztatásban. A továbbiakban Somai József, az RMKT elnöke köszöntötte a résztvevőket elmondva, hogy az erdélyi magyar közgazdászokban mindig is megvolt a hajlam a közlés iránt, a gond azonban az, hogy ezek a szakemberek a román nyelvű szaknyelvet sajátították el, tekintettel arra, hogy magyar nyelvű felsőfokú gazdasági szakoktatás nem létezett. Ebből kiindulva, Somai József hangsúlyozta annak fontosságát, hogy rendszeresen találkozókat szervezzenek a gazdasági szakírásban érdekelt személyek számára.

Lipovecz Iván, a HVG főszerkesztője A gazdasági szakírás esélyei, szerepe, helye, fontossága az EU felzárkózás idejében című előadása kezdetén érzékeltette, mennyire más a mai úgynevezett tény-újságírás a hagyományos irodalmi ihletésű magyar nyelvű újságíráshoz képest. A résztvevők megtudhatták, hogy Magyarországon két gazdasági hetilap (HVG, Figyelő) és két napilap (Világgazdaság, Napi Gazdaság) létezik, melyeknek megismerhették élettörténetét. Az előadó elmondta, hogy ha valaki összehasonlítja a mostani HVG-t a '88–89-es számok valamelyikével, akkor azt látja, hogy mennyire megváltozott a témapaletta, legalább is külsőleg. Valójában alig változott valami, csak a dolgok a helyükre kerültek, nem kell már mindenről gazdaság címszó alatt beszélni, a dolgokat a nevükön lehet nevezni. Annak ellenére, hogy mind fölkészült közgazdászok voltak, mert a gazdasági újságírók 80 százaléka közgazdasági egyetemet végzett, amikor a makrogazdaság helyére belépett a mikrogazdaság, a vállalati életnek a szerepe rendkívül megnőtt, megnyíltak a bankok, a biztosítók, a tőzsde, a gazdasági újságíróknak is tovább kellett képezniük magukat. Ezeket mind meg kellett tanulni. A dolgok születésével együtt kellett tanulni. Igazi hiány nagyon sokáig a klasszikus értelemben vett pénzügyi újságírókból volt, tehát akik részben a tőzsdével kellett hogy tisztában legyenek, részben a pénzügyi folyamatokkal. De hát ez a hiány is pótlódott, és végül mind a heti-, mind a napilapok felnőttek a feladathoz. Ehhez azonban egy elég széles és szakmailag eléggé fölkészült közgazdászképzésre volt szükség az országban, másrészt az is fontos volt, hogy a fent említett lapokon, két heti- és két napilapon kívül a többi újságban is mutatkozzon kellő fogadókészség, kellő fogékonyság arra, hogy ezekkel a témákkal is foglalkozzanak. A továbbiakban az előadó piactulajdonosi szempontból vizsgálta a gazdasági sajtót. A sajtó ugyanis ugyanolyan piaci tényezővé vált, mint bármi más. Szárnyalásának, önállóságának, nagyobb szakmai hitelességének az lett az ára, hogy el kellett fogadnia valakit vagy valakiket gazdájának. Két alapvető kérdés vetődik fel: ha a lapot dotálni kell, akkor ezt ki teszi meg ezek után, illetve ha nyereséget termel, ki vágja zsebre. Ennek következtében megjelentek a sajtóvállalkozások, akik a gazdasági érdekeik szerint cselekszenek. Előadása záróakkordjaként Lipovecz úr hangsúlyozta a szabadság, függetlenség kérdését: aki elegendő hirdetést tud szerezni, aki úgy tud hirdetőket szerezni, hogy nem kell cserében adni valamit, tehát ha nem jönnek létre elvtelen üzletek, hanem működik az újság és működik a hirdetési akvizíció, akkor az hallatlan gazdasági biztonságot jelent. A valamikori dotáció helyére, a valamikori kitartó helyére belép a piac, ami bőségesen eltartja, és nem kitartja az újságot.

Somai József, az RMKT elnöke bemutatta a szervezet saját kiadványát, a Közgazdász Fórumot, melynek kezdeti célja hírt szolgáltatni tagjai számára, később a tájékoztatás mellett a konkrét szakmai írások terét megnövelte, helyet biztosítva minden olyan közgazdász számára, aki közérdekű szakmai véleményt, kutatása eredményét akarja közzétenni. A szerkesztőség remélte, hogy az RMKT tagjai élnek ezzel a lehetőséggel, hogy esetleges kutatómunkájukkal hozzájárulhatnak az erdélyi magyar közgazdászok jobb szakmai tájékoztatásához, talán a hazai közgazdaságtan fejlesztéséhez is. A Közgazdász Fórum a társaság életében új színt hozott, színvonala emelkedőben van, és az érdeklődés iránta az utóbbi időben láthatóan megnőtt, tehát a VII. évfolyamát élő lap mindinkább teljesíti funkcióját. Az utóbbi évben sikerült jobbítani a lap tartalmi és formai minőségén. A Közgazdász Fórum a szakírásnak csak egy szűkebb területét fedi le kevés példányszámmal (600), nem a nagyközönség, hanem csupán a szakmabeliek számára jelent nagy érdeklődést. Nem önfenntartó, háttere az RMKT gazdasági-pénzügyi ereje, legerősebb anyagi források a pályázások, szponzorizálás és a tagsági díjak egy részének ráfordítása. Előadása végén a lap főszerkesztője elmondta, hogy sajnos nincs általános, naprakész hírforrásként szolgáló magyar gazdasági lap Erdélyben, amelynek szükségessége tagadhatatlan. Lapjaink gazdasági rovatai esetlegesek, s ritka a gazdaságilag jól kép-